

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-06-05

Vår referens

Helen Ekeroth

Strateg

helen.ekeroth@malmo.se

Inventering av befintliga insatser utan behovsprövning

FSN-2025-2148

Sammanfattning

Enligt nya socialtjänstlagen ska nämnden fatta beslut om vilka insatser socialtjänsten får ge utan behovsprövning. Av detta skäl behöver funktionsstödsnämnden inventera vilka insatser som finns idag som inte är behovsprövade. Dessa insatser behöver nämnden fatta beslut om för att nämnden ska kunna fortsätta att tillhandahålla dem utan behovsprövning från 1 juli 2025. Inventeringen av befintliga insatser ska också omfatta dokumentationsskyldighet. Insatsen sommarkollo hanteras i eget ärende.

Förslag till beslut

1. Funktionsstödsnämnden godkänner befintliga biståndslösa insatser från den 1 juli 2025.
2. Funktionsstödsnämnden godkänner att de breda socialpsykiatriska insatserna i integrerade FACT-team på Drottninggatans psykosmottagning och i ACT-teamet inom Område psykos i Malmö inte behöver behovsprövas efter 6 månader respektive 2 månader från den 1 juli 2025.
3. Funktionsstödsnämnden godkänner undantag från dokumentationsskyldighet för följande insatser utan behovsprövning: mötesplatser, anhörigstöd, socialpsykiatriskt team samt stöd och service till personer med synnedsättning från den 1 juli 2025.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse FSN 250623 - Inventering av biståndslösa insatser
- Inventering av befintliga biståndslösa insatser för beslut i nämnd

Beslutsplanering

Funktionsstödsnämndens arbetsutskott 2025-06-11

Funktionsstödsnämnden 2025-06-23

Ärendet

Den 1 juli 2025 träder en ny socialtjänstlag i kraft. En av den nya socialtjänstlagens förändringar är att nämnden får rätt att tillhandahålla insatser för att tillgodose personliga behov utan individuell behovsprövning. Lagstiftarens intention är att kunna stärka enskildas självbestämmande och sänka trösklarna för att ta del av socialtjänstens insatser. I lagen finns ett antal insatser angivna som inte får ges utan behovsprövning. De insatser som berörs i funktionsstödsnämnden är kontaktperson och bostad i ett boende för personer med funktionsnedsättning.

Enligt nya socialtjänstlagen ska nämnden fatta beslut om vilka insatser socialtjänsten får ge utan behovsprövning. En inventering har därför gjorts över befintliga insatser i funktionsstödsnämnden som inte är behovsprövade. Dessa insatser behöver nämnden fatta beslut om för att nämnden ska kunna fortsätta att tillhandahålla dem utan behovsprövning från 1 juli 2025.

Då kriterierna utifrån funktionsstödsnämndens reglemente gällande målgruppsstillhörighet är uppfyllda är det inte motiverat att efter sex månader behovspröva de breda socialpsykiatriska insatserna i integrerade FACT-team på Drottninggatans psykosmottagning och i ACT-teamet inom Område psykos i Malmö.

Insatsen sommarkollo hanteras i eget ärende då insatsen i dagsläget finns både som biståndslös (Vomb) och med behovsprövning (Finnhult).

Förslaget att insatser ska kunna erbjudas utan individuell behovsprövning förutsätter inte att insatserna utformas på något särskilt sätt. De kan till exempel vara allmänt utformade eller individuellt inriktade och anpassade efter den enskildes behov. De kan även vara inriktade mot vissa grupper, situationer eller problem. Om socialnämnden vill erbjuda en insats utan individuell behovsprövning, kan nämnden välja om insatsen ska vara öppen för alla eller om den enskilde måste uppfylla vissa villkor för att kunna ta del av den.

Tanken är att den enskilde, i stället för att vända sig till socialnämnden med en ansökan, som sedan leder till en utredning och ett beslut, ska kunna vända sig direkt till en utförare. Den som genomför insatser utan individuell behovsprövning ska informera enskilda som vänder sig till verksamheten om möjligheten att ansöka om behovsprövade insatser enligt socialtjänstlagen.

I nuvarande socialtjänstlag är skyldigheten att dokumentera avgränsat till handläggning av ärenden samt genomförande av beslut om stödinsatser, vård och behandling. I nya

lagen utökas dokumentationsskyldigheten till att gälla genomförande av insatser, det vill säga alla insatser, med eller utan behovsprövning. För att insatser utan behovsprövning ska få ske utan dokumentation behöver nämnden göra en bedömning och fatta beslut om att det finns särskilda skäl att göra undantag från dokumentationsplikten. Annars måste verksamheten föra dokumentation för insatserna från och med 1 juli 2025.

Lagen medger två undantag från skyldigheten att dokumentera:

1. Dokumentationsskyldighet gäller inte uppgifter om enskildas personliga förhållanden vid rådgivning.
2. Uppgifter som kan röja den enskildes identitet ska inte dokumenteras vid genomförande av en insats utan individuell behovsprövning. Detta kräver dock att socialnämnden beslutar om undantaget och att det ska finnas särskilda skäl för undantaget. Vad som utgör särskilda skäl måste bedömas utifrån insatsens syfte och karaktär, samt vägas mot behovet av att kunna följa upp insatsen på individnivå. Exempel som anges i lagens förarbete är att särskilda skäl kan finnas vid insatser där möjligheten att vara anonym tros bidra till att den enskilde alls tar kontakt med socialtjänsten. Särskilda skäl anses också finnas när öppna verksamheter är utformade som mötesplatser eller träffpunkter, och där det inte finns skäl eller behov att dokumentera uppgifter kopplade till enskilda individer.

Andra uppgifter än sådana som på något sätt kan avslöja den enskildes identitet ska alltid dokumenteras. Det kan till exempel handla om uppgifter om antalet deltagare, deras ålder och kön. Det kan även handla om avidentifierade uppgifter om problem eller svårigheter som uppkommer under genomförandet av en insats och orsaken till att deltagare avbryter insatsen i förtid. Ytterligare exempel är avidentifierade uppgifter om deltagarnas mående och sociala situation när insatsen inleds respektive avslutas.

Ansvariga

Viktoria Åkesson Avdelningschef

Charlotte Widén Odder Förvaltningschef